

Erasmus+

This project is funded by the European Union.

OFICIÁLNÍ DENÍK Z CESTY • DISCOVEREU

Cestovní deník

Významní architekti Evropy a jejich ikonická díla napříč třemi zeměmi

ÚČASTNÍCI

Jan Vilhelm, Kryštof Spíchal, Jan Charamza

DOBA TRVÁNÍ

20. 6. – 11. 7. (7 dní ve vlaku)

TRASA

Itálie → Španělsko → Francie

1. Itálie: Věčné město, ticho Pompejí a sicilská noblesa

21. 6. – 30. 6.

Řím (21. 6. – 23. 6.)

Berniniho baroko & Antické inženýrství

Hned po příjezdu na Roma Termini a rychlém ubytování jsme vyrazili do rozpálených ulic. Naším prvním velkým cílem byl Vatikán a Svatopetrské náměstí. Když člověk projde uličkami a najednou se před ním otevře ten obrovský prostor obklopený čtyřřadou kolonádou od Berniniho, doslova se mu zatají dech. Bernini to vymyslel jako obrovské paže církve vítající poutníky. Hledali jsme mramorové disky na zemi, odkud se řady sloupů dokonale překrývají a tvoří optický klam – stát přímo tam a vidět, jak se stovky masivních sloupů zarovnají do jediné řady pod spalujícím sluncem, byl neuvěřitelný zážitek.

Večer jsme zamířili ke slavnému Koloseu (Flaviovskému amfiteátru), abychom prozkoumali samotný vrchol antického monumentálního inženýrství. Vidět Koloseum nasvícené v noci pod měsícem bylo naprosto magické. Zkoumali jsme jeho vnější čtyřpodlažní systém arkád, kde Římané geniálně navrstvili architektonické řady nad sebe – od masivního dórského přízemí přes elegantní iónské až po zdobné korintské sloupy. Obdivovali jsme neuvěřitelný systém chodeb a schodišť (vomitoria), který umožnil padesáti tisícům diváků bezpečně opustit arénu během několika minut, což dodnes slouží jako základ pro projektování moderních stadionů.

Svatopetrské náměstí a Berniniho kolonáda

Noční Koloseum a soustava arkádových řádů

Vlakem z Říma jsme dorazili do divoké a energické Neapole, kde jsme si dali pravou neapolskou pizzu a okamžitě vyrazili vlakem Circumvesuviana směr Pompeje. Vstoupit do ruin města zničeného Vesuvem v roce 79 n. l. byl jeden z nejsilnějších momentů celé cesty.

Fascinovalo nás, jak moderně a promyšleně bylo město postaveno už před dvěma tisíci lety. Procházeli jsme hlavními třídami a sledovali dokonalý rastr ulic (cardo a decumanus). Zkoumali jsme obrovské vyvýšené kamenné přechody, po kterých lidé přecházeli ulici suchou nohou, když po dešti stékala voda s nečistotami, a přitom mezi nimi přesně projížděla kola vozů. V Apollónově chrámu jsme obdivovali monumentální dórské a korintské sloupohradí s bronzovou sochou boha Apollóna a v obytných domech důmyslný systém atrií a peristylů. Neuvěřitelné bylo vidět původní římský beton (opus caementicium) a zdivo, které vydrželo celá tisíciletí.

Kamenná dlážděná uliční síť s vyvýšenými přechody a veřejnou studnou

Sloupohradí Apollónova chrámu s bronzovou sochou

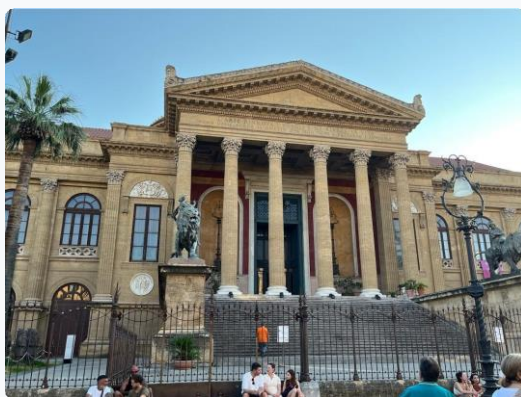

Dochovaná uliční zástavba z římských cihel a tufu

Přejezd nočním vlakem na Sicílii byl sám o sobě dobrodružstvím – vlak se totiž v Messinské úžině rozpojuje a najíždí přímo na trajekt. V Palermu na nás dýchla úplně jiná atmosféra: směs normanské, arabské a secesní kultury. Naším hlavním architektonickým cílem bylo Teatro Massimo na Piazza Verdi, monumentální operní dům od otce a syna Basileových.

Ernesto Basile zde dokázal něco unikátního – vzal monumentální antický neoklasicismus s obrovským schodištěm a korintskými sloupy u vstupu a propojil ho s jemnými, plynulými liniemi sicilské secese (Stile Liberty). Obdivovali jsme precizní kovářskou práci na lucernách a zábradlích, bronzová sousoší na schodišti, dřevěné detaily v interiéru a pověstnou kruhovou akustiku sálu. Palermo nám ukázalo, jak se historické dědictví může na přelomu 19. a 20. století přirozeně potkat s moderním cítěním.

Monumentální neoklasicistní průčelí s korintskými sloupy a bronzovými lvy - Teatro Massimo (Palermo)

2. Španělsko: Gaudího magický svět a organické tvary

1. 7. – 4. 7.

Barcelona (1. 7. – 4. 7.)

Antoni Gaudí & Katalánský modernismus

Po přejezdu do Katalánska jsme se ocitli v úplně jiném světě. Barcelona je celá poznamenána genialitou Antoniho Gaudího. První den jsme zamířili přímo k chrámu Sagrada Família. Vidět její monumentální věže tyčící se k nebi na vlastní oči je naprosto nepopsatelný zážitek. Gaudího organické tvarosloví, kde se architektura inspirovuje přírodou, kmeny stromů a krystaly, posouvá možnosti statiky za hranice běžného chápání.

Nezapomenutelná byla také návštěva Parku Güell. Procházeli jsme se kolem slavného schodiště s ikonickým drakem (mlokem) a pod terasou podpíranou dórským sloupovým sálem. Fascinovalo nás, jak se Gaudí zcela vyhnul pravým úhlům a jak geniálně využil techniku trencadís – pestrobarevnou mozaiku ze střípků keramiky a skla, která dává celému parku pohádkovou hravost.

Společná fotka na schodišti v Parku Güell s Gaudího sloupovou síní v pozadí

Monumentální průčelí a organické věže chrámu Sagrada Família

Marseille (4. 7. – 5. 7.)

Henri-Jacques Espérandieu & Romano-byzantský styl

Ranním rychlovlakem jsme přejeli do přístavního Marseille. Naším hlavním cílem byla slavná dominanta tyčící se na nejvyšším vápencovém kopci nad městem a přístavem – bazilika Notre-Dame de la Garde („La Bonne Mère“), navržená architektem Henri-Jacquesem Espérandieuem.

Tato velkolepá stavba z 19. století nás ohromila svým romano-byzantským stylem. Zkoumali jsme její charakteristické pruhované zdivo z bílého vápence a zeleného florentského mramoru, masivní zvonici s monumentální zlacenou sochou Panny Marie na vrcholu a bohatě zdobený interiér s mozaikami a votivními modely lodí, které zde po staletí zanechávali námořníci. Z vyhlídky kolem baziliky se nám otevřel dechberoucí 360stupňový panoramatický výhled na celé pobřeží a Středozemní moře.

Romano-byzantská bazilika Notre-Dame de la Garde se zlatou sochou Panny Marie na kopci nad Marseille

Nice (5. 7. – 7. 7.)

Charles Garnier & Francouzské novobaroko

Z Marseille jsme podél azurového pobřeží dorazili do Nice. Zde jsme se přenesli do atmosféry přelomu 19. a 20. století (Belle Époque) a stylu Beaux-Arts. Naším cílem byla budova Opéra de Nice, na jejíž rekonstrukci po požáru v roce 1881 se podílel Charles Garnier, slavný stavitel pařížské opery.

Při prohlídce jsme zkoumali Garnierův typický rukopis: bohaté novoklasicistní a novobarokní členění fasády s korintskými pilastry, sochařskou výzdobou, balustrádami a monumentálním tympanonem. Garnier navrhl budovu tak, aby dokonale ladila s přímořskou promenádou a palmovou alejí a zároveň poskytovala reprezentativní společenský prostor pro tehdejší evropskou aristokracii.

Novoklasicistní a novobarokní průčelí budovy Opéra de Nice s palmovou promenádou (Charles Garnier)

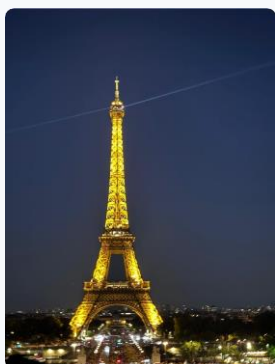

Paříž (8. 7. – 11. 7.)

Gustave Eiffel (Industriální ocel) & Ferdinand Chanut (Art Nouveau)

Závěrečná zastávka v Paříži byla velkolepým vyvrcholením celé expedice. Večer jsme zamířili k Eiffelově věži na Champ de Mars. Vidět tuto 330 metrů vysokou ikonu zblízka a v plné kráse osvětlenou zlatavým světlem byl dechberoucí zážitek. Obdivovali jsme neuvěřitelnou eleganci a inženýrskou odvahu Gustava Eiffela, který z plaveného železa a 2,5 milionu nýtů vytvořil stavbu, jež navždy změnila světovou architekturu.

Druhý den jsme navštívili slavný obchodní dům Galeries Lafayette na Boulevard Haussmann. Jeho srdcem je světoznámá secesní prosklená kupole (Coupole) vysoká 43 metrů od architekta Ferdinanda Chanuta a skláře Jacquese Grübera z roku 1912. Pohled ze zábradlí do velkolepé vícepatrové dvorany osvětlené barevným světlem procházejícím přes novobyzantské vitráže a zdobené zlaceným kováním v rytmu Art Nouveau představoval dokonalý kontrast k industriální oceli Eiffelovy věže.

Zlatavě osvětlená ocelová konstrukce Eiffelovy věže z vyhlídky od Trocadéra

Ikonická secesní prosklená kupole (Art Nouveau) v Galeries Lafayette

Závěrečné ohlédnutí za projektem DiscoverEU

Během 21 dnů a tisíců kilometrů v evropských vlacích jsme prožili nezapomenutelnou cestu. Viděli jsme, jak se myšlení lidí zrcadlí ve stavbách kolem nich: od praktičnosti a řádu starověkých Pompejí přes emoce a velkolepost římského baroka, pohádkovou organickou fantazii Gaudího v Barceloně, byzantský lesk baziliky v Marseille až po industriální triumf oceli a secesní eleganci vitrážových kopulí v Paříži.

DiscoverEU nám dalo nejen možnost podívat se do těchto měst, ale hlavně naučit se dívat na evropskou kulturu v souvislostech. Zjistili jsme, že evropská města nespojuje jen železniční síť, ale především společná historie, odvaha stavitelů posouvat hranice a neustálá touha tvořit něco výjimečného.